

trio bergerettes

14. 1 2019, 19 hodin
Dům kultury města Ostravy

janáčkova
filharmonie
ostrava

OSTRAVA!!!

program:

Josef Suk

Elegie op. 23

5´

Vítězslav Novák

Baladické trio op. 27

18´

Con moto

Ballada. Con moto

Allegretto

Adagio

Luboš Sluka

Sunset suite, per orchestra ossia quartetto d´ archi
(v úpravě pro klavírní trio z roku 2016)

14´

1. Cakewalk

2. Carioca

3. Fox

4. Tango

5. Medium fox

6. Charleston

/přestávka/

Antonín Dvořák

Klavírní trio č. 4 op. 90 „Dumky“

31´

1. Lento maestoso. Allegro
2. Poco adagio. Vivace non troppo
3. Andante. Vivace non troppo
4. Andante moderato (quasi tempo di marcia).
Allegretto scherzando
5. Allegro
6. Lento maestoso – Vivace

účinkují:

Trio Bergerettes ve složení:

Barbora K. Sejáková – klavír

Daniela Oerterová – housle

Tomáš Stražil – violoncello

Josef Suk vytvořil hudbu ke dvěma jevištním dílům Julia Zeyera – k dramatické pohádce Radúz a Mahulena (z níž posléze vznikla suita Pohádka) a k dramatické legendě Pod jabloní (rovněž upravena na suitu s názvem Pět obrazů z hudby k legendě Pod jabloní). Zeyerovy texty umožnily Sukovi rozvinout jeho nadání pro neobyčejně barvitě lyrické melodie, obě díla tak znamenala zásadní vývoj v rámci jeho dosavadní tvorby. Proto se nelze divit, že to byl právě Suk, kdo byl osloven napsat skladbu k uctění prvního výročí Zeyerova úmrtí. Za tímto účelem se 31. 5. a 1. 6. 1902 konala v Praze v letohrádku královny Anny a v hradní zahradě slavnost, této významné společenské události se zúčastnil například i slavný francouzský sochař Auguste Rodin. Jednověťá Elegie zde zazněla jako úvod k živému obrazu „Když slunce Vyšehradu zapadlo“ – v závěru skladby se zdvihla opona a na jevišti se objevil živý obraz. Původní nástrojové obsazení bylo určeno pro housle a violoncello s průvodem smyčcového kvarteta a harmonia, avšak v této podobě se dílo nedochovalo. Suk jej později zkrátil a upravil pro klavírní trio, v jehož podtitulu zůstalo už jen „Pod dojmem Zeyerova Vyšehradu“. Skladba začíná v allegro, jako první v ní nastupuje klavír, ve druhém taktu se k němu připojují housle se lkavou hlavní melodií, kterou pak od nich přebírá violoncello. Tato hlavní melodie se pak opět vrací po vzrušivém středním dílu a naposledy ji uslyšíme ve violoncellovém partu v samém závěru skladby. Své Baladické trio označil **Vítězslav Novák** za skladbu „nejčernějšího baudelairovského pesimismu“. Doslova o ní ve své auto-

biografii píše: „Otevřely se a krvácely v ní staré moje rány, bylo mi hrozně při jejím skládání. Nicméně právě ta hudba, byť sebebolestnější, byla mi v mém lidském trápení jedinou útěchou.“ K pesimistickým náladám se vrátil Novák po symfonické básni V Tatrách, do níž vtiskl svůj obdiv k vrcholům těchto hor a lásce k vysokohorské turistice a navázal tak na cyklus písní Melancholie. Při skládání se obracel k Lisztově h moll sonátě, formálně však pojal jednovětost po svém. Výsledkem byla neobvyklá stavba díla – ačkoliv se jedná o jednu souvislou větu, nalezneme v ní čtyři vyhraněné úseky, odpovídající běžnému rozvržení vět. Jsou to: Andante tragico, Allegro burlesco quasi scherzo, Andante tragico a Allegro. Skladba je tedy vystavěna ze čtyř vět, dvou témat a tří sonátových částí. Na rozdíl od Sukova hlavního tématu je Novákovo hlavní téma spíše pochmurně epické a dílo má i vzhledem k rozsáhlejšímu pojetí méně tíživé vyznění. Trio mělo premiéru v dubnu 1902 v Brně, na večeru Vítězslava Nováka (tehdy provedeno jím samotným) v Uprkově dvoraně Vesny a po prvním uvedení sklídilo takový aplaus, že bylo celé opakováno. Vývojově linii skladatelů Dvořák – Suk – Novák narušuje **Luboš Sluka**. Současný autor absolvoval v polovině 50. let na pražské konzervatoři dokonce ve třech oborech: v oboru bicích nástrojů, dirigování a skladbě. O jeho talentu svědčí i fakt, že byl přijat jako žák Arthura Honeggera a jako asistent Georgese Aurica. Bohužel mu pobyt ve Francii byl z politických důvodů znemožněn, proto pokračoval ve studiích skladby a kompozice filmové a scénické hudby na AMU. Po studiích působil jako dramaturg

Československé televize, pak v hudebním vydavatelství Panton, ale v první řadě se věnoval vždy skladatelské činnosti. Jeho tvorba zahrnuje více než tři stovky samostatných kompozic, hudbu k více než sedmdesáti filmům, třiceti televizním inscenacím, pěti seriálům a také osmdesát skladeb z oblasti populární hudby. Z českých skladatelů se ve svých kompozicích hlásí k odkazu Josefa Suka, Leoše Janáčka nebo Bohuslava Martinů. Sunset suite ale hudebně odkazuje k méně závažným tématům, do oblasti americké populární hudby, konkrétně k tancům jako charleston a foxtrot (oba dva se tančily původně na ragtimovou hudbu) nebo tango. Roztančená Sunset Suite nepatří příliš ke Slukově posluchačům dostupným dílům (na rozdíl od melodií filmových) proto je zařazení skladby do programu koncertu počinem unikátním. Zazní navíc v úpravě pro klavírní trio, kterou přímo pro Trio Bergerettes vytvořil autor v roce 2016.

Antonín Dvořák přistoupil ke komponování Dumek velmi záhy poté, co dokončil Requiem. Toto dílo se stalo tím pádem jakýmsi plynulým přechodem od myšlenek o smrti k tématům radostnějším a živelnějším. První z dumek byla dokončena měsíc po Requiem, tedy na konci listopadu 1890, poslední, šestá, nese dataci z února 1891. Od komponování ho v té době poněkud zdržovalo přijetí místa profesora kompozice a instrumentace na pražské konzervatoři, kde jeho žáky byli mimo jiné i Josef Suk a Vítězslav Novák. První provedení cyklu se uskutečnilo v dubnu téhož roku u příležitosti oslavy Dvořákova čestného doktorátu na české univerzitě pořádaném Měšťanskou besedou. Ke klavíru

toho večera zasedl samotný autor, violoncellový part svěřil Hanuš Wihanovi, na housle hrál Ferdinand Lachner. Pravděpodobně mistrné umění hry kolegy Wihana vedlo Dvořáka k tomu, že právě violoncellu přisoudil hlavní melodickou úlohu. Co do významu v rámci Dvořákovy komorní hudby znamenají Dumky podobně důležitou kompozici jako v jeho orchestrální tvorbě Slovanské tance. Od nich se však liší náladovým založením a nejsou ani tak spojením na sobě nezávislých vět. První tři věty jsou myšleny jako jednotlivý celek, o čemž svědčí Dvořákův zápis „attacca subito“ (ihned dál) po prvních dvou z nich, ale také příbuznost zvolených tónin a kontrastnost dvou různých nálad v každé z nich. V těch následujících totiž u čtvrté převažuje nálada melancholická, v páté zase živá. Poslední se obsahově přibližuje zase zpět ke třem úvodním.

Nikola Illeová

Trio Bergerettes vzniklo v roce 2001 a hned v prvním roce svého uměleckého působení na sebe upozornilo vítězstvím a cenou za nejlepší interpretaci skladby B. Martinů v Soutěži B. Martinů 2001. V roce 2002 se v soutěži „Melbourne International Chamber Music Competition“ probojovalo mezi 25 nejlepších trií z celého světa. Vystupuje na mezinárodních hudebních festivalech, představilo se v koncertním cyklu Českého spolku pro komorní hudbu při České filharmonii, nahrává pro Český rozhlas.

Nese jméno slavného tria B. Martinů. Název souboru přičkl po vítězství v Soutěži B. Martinů Harry Halbreich, proslulý belgický

muzikolog a autor katalogu děl B. Martinů. Repertoár tria zahrnuje nejvýznamnější díla světové triové literatury s důrazem na českou tvorbu romantickou i tvorbu skladatelů 20. a 21. století.

Barbora Křištofová Sejáková studovala na Pražské konzervatoři a pražské AMU (E. Leichner), na Hochschule der Künste v Berlíně (L. Simon) a na Mozarteu v Salcburku (H. Leygraf), účastnila se mistrovských kurzů u mnoha velkých pianistických osobností (L. Berman, E. Indjic, A. Kouyoumdjian, A. Queffélec ad.). Je laureátkou několika mezinárodních soutěží, mj. 1. cena v Česko-japonské klavírní soutěži, 1. cena v klavírní Soutěži B. Martinů 1999, 3. cena v Mezinárodní soutěži I. J. Paderewského 2001 v Polsku ad. Pětkrát získala cenu za nejlepší interpretaci skladeb B. Martinů. Koncertuje na prestižních mezinárodních hudebních festivalech (Pražské jaro, Festival de Bourgogne, European Piano Forum, Concentus Moraviae, The Kuhmo Chamber Music Festival ve Finsku ad.). Nahrává pro Český rozhlas a Českou televizi, byla zařazena na Prémiovou listinu mladých interpretů. Vyučuje klavír a komorní hru na Konzervatoři Jana Deyla v Praze.

Daniela Oerterová vystudovala Pražskou konzervatoř (J. Foltýn) a pražskou HAMU (I. Štraus). Úspěšně se zúčastnila mnoha soutěží: Concertino Praga (1.cena), Kociánova houslová soutěž v Ústí nad Orlicí (3.cena), Beethovenův Hradec v Hradci nad Moravicí (3. cena), Soutěž Bohuslava Martinů (1.cena) ad. Absolvovala četné masterclass (A. Cardenes, E. Borok, Z. Zeitlin, I. Kaler, R. Ricci). Opakovaně se stala stipendistkou mistrovských kurzů v rakouském Semmeringu a Meadowmount School of Music

v USA, kde studovala u S. Shippe a vystoupila na koncertech komorní hudby s P. Zukermanem a U. Hoelscherem. V roce 2004 vyučovala na Mezinárodních kurzech ve francouzském Montpelli-er, v roce 2005-2011 na Mezinárodní hudební akademii v Plzni. V letech 2008-2014 byla členkou renomovaného Škampova kvarteta, se kterým absolvovala koncerty mj. v londýnské Wigmore Hall, lipském Gewandhausu a ve Dvořákově síni pražského Rudolfinu. Působí v Sukově komorním orchestru a vyučuje hru na housle na Gymnáziu a Hudební škole hl. m. Prahy a na ZUŠ ve Stochově. Hraje na mistrovský nástroj Samuel Nemessanyi 1868.

Tomáš Stražil vystudoval Pražskou konzervatoř (P. Sádlo) a pražskou AMU (R. Lojda). Absolvoval mistrovské kurzy u mnoha významných osobností (A. Ariscuren, M. Roche, P. Wieselmay, A. May, F. Smetana, E. Rattay a J. Chuchro). Je držitelem čestných uznání ze soutěží o cenu Beethovenova Hradce a finalistou soutěže Prix Mercury - Semmering 1994. V letech 1994 až 2000 působil jako koncertní mistr Sukova komorního orchestru, spolupracuje s českými i zahraničními orchestry (Brucknerorchester Linz, Severočeská filharmonie Teplice, Filharmonie Hradec Králové, Musici di Praga). Nahrává pro Český rozhlas a vydal několik komorních i sólových CD. Vyučuje violoncello a komorní hru na Pražské konzervatoři a na HAMU v Praze. Hraje na mistrovský nástroj Pietro Zanetto di Brescia 1686.

OSTRAVA!!!

Moravskoslezský
kraj

MINISTERSTVO
KULTURY

KVALITA HOSPODÁŘSKÁ KOMORA
MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

srdečně
vás zveme
na koncert

Klavír v irském podání
4. 2. 2019, 19 hodin
Dům kultury města Ostravy

Petr Iljič Čajkovskij: Roční období op. 37a
Franz Schubert: Sonáta pro klavír a moll op. 164 D 537
Franz Schubert: Sonáta pro klavír A dur op. 120 D 664

Barry Douglas – klavír

trio bergerettes

14. 1. 2019, 19 hodin
Dům kultury města Ostravy